

jest primerním důkaz se strany obžalobcovy, a na něm záleží, by byl proveden důkaz obžalovací (viz rozh. čís. 3475 sb. n. s.). Nalézací soud se však těmito otázkami jednak vůbec nezabýval, jednak vycházel z mylného právního názoru, a zatížil tím rozsudek zmatečností po stránce hmotněprávní podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., k níž jest hleděti z moci úřední (§ 290 tr. ř.). Bylo proto rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Čís. 4179.

Pokud jsou proletářské obranné formace (P. A. F.) komunistické strany tajnou organizací ve smyslu § 17 čís. 1 zák. na ochr. rep. a pokud jejich zřizování jest zločinem nedovoleného ozbrojování podle § 13 čís. 1 odst. 3 a čís. 2 zák. na ochr. rep.

S hlediska posl. věty odst. 2 § 281 tr. ř. stačí výhrada zmateční stížnosti po prohlášení průvodního řízení za skončené, bylo-li usnesení, zamítající průvodní návrh veřejného obžalobce, prohlášeno až současně s oním usnesením.

(Rozh. ze dne 28. května 1931, Zm I 455/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 1. dubna 1930, jímž bylo podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěno osm obžalovaných z obžaloby pro zločin nedovoleného ozbrojování podle § 13 čís. 1 odst. 3 a 2 zák. na ochranu republiky z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., a pro přečin sdružování státu nepřátelského podle § 17 čís. 1 cit. zák., zrušil napadený rozsudek a věc odkázal na nalézací soud, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Předem jest uvést, že státní zastupitelství vyhovělo předpisu § 281 odst. 2 tr. ř., an si veřejný obžalobce ihned, když bylo prohlášeno usnesení zamítající jeho průvodní návrhy, vyhradil zmateční stížnost, a je nerozhodné, že tak učinil teprve, když průvodní řízení prohlášeno za skončené, neboť prohlášení obou usnesení stalo se současně a veřejný obžalobce nesměl předsedu rušiti v jeho projevech, a mohl mluvit, až dostal slovo (§ 232 tr. ř.). Státní zastupitelství uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a) § 281 tr. ř. Důvod čís. 4 spatřuje v tom, že nalézací soud zamítl návrh veřejného obžalobce, by byly opatřeny spisy Tk 753/27 a Tk 2631/27 krajského soudu v Litoměřicích a Tk 2034/27 krajského soudu v Mostě a, nebude-li mu vyhověno, by byl slyšen Rudolf F. jako svědek o účelu, povaze a podstatě P. A. F., a by byl dále slyšen S. jako svědek o okolnostech uvedených svědkem B-ým. Státní zastupitelství právem vytýká, že mělo býti vyhověno těmto návrhům. Soud nalézací projevuje mínění, že účastněným osobám nebyl úplně

jasný způsob, rozsah, účel a vůbec pojem proletářských obranných formací (P. A. F.), jak měla být obrana zařízena, jak měla působiti, v čem měla záležeti, zda měla být aktivní nebo pasivní, a tvrdí, že to jasně nevěděli ani původcové myšlenky, má však za dokázáno, že myšlenka vytvořiti organizaci P. A. F. vyšla z centrály komunistické strany, a že bylo jejich úkolem, by chránili dělnické podniky (zábavy, schůze, dělnické domy a jiné jejich podniky, jako tiskárny, sportovní hřiště, tělocvičny), mobilisovali masu proti válečnému nebezpečí, reakci a fašismu, a by pod heslem zájmů všeho dělnictva získali do svých řad i dělníky sociálně demokratické a indiferentní. Bylo-li zřizování formací vyvoláno touto centrálou, jistě se to dalo pro všechny jí podřízené jednotky způsobem stejným a, kdyby se zjistilo, že v kraji litoměřickém a mosteckém měly tyto organizace vytvořiti ozbrojené skupiny k účelům pozdvižení a vzbouření, byl by na snadě závěr, že tomu tak mělo být i na Liberecku. Pokud jde o zjištění pravého účelu formací, mohla by být výpověď svědka S-eho závažnou. Zamítnutím průvodního návrhu byly tudíž porušeny zásady trestního řízení, jichž šetření káže podstata řízení, zabezpečující trestní stíhání, ano nelze již předem tvrditi, že ony průvody budou bez významu pro souzenou věc. Státní zastupitelství uplatňuje dále právem zmatek čís. 5. Soud nalézací uvádí, že může být nejvýše považováno za prokázáno (ač se přesně nevyslovuje, zda to má za dokázáno, že ve smyslu směrnic, vydaných pro organizování P. A. F., byly vytvořeny komise, že na mnohých místech existovaly čtyři a oddělení, že obžalovaní B., M., B-a, K. a K-e byli předsedy a členy těchto komisí, obžalovaný K-z, F. a S. vůdci oddílů nebo čet, krátce, že všichni byli nějak účastněni na výstavbě oněch formací a v nich, nemá však za prokázáno, že v libereckém kraji byla organizace úplně vybudována, jak daleko se vůbec výstavba P. A. F. podařila, zda zahájila činnost, v čem záležela nebo měla záležeti a jak se projevovala na venek, a soudí, že vše bylo zřejmě teprve v běhu a nevyšlo z období příprav, a že jiný závěr výsledky průvodního řízení nedopouštějí. Tento závěr jest zřejmě ve vnitřním rozporu s tím, co právě uvedeno, neboť nalézací soud sám praví, že organizace formací byla již částečně provedena, připouští, že byly již vytvořeny komise pro formace a zřízeny čtyři a oddělení, a že v nich byli obžalovaní činnými. Nalézací soud nemá za prokázáno, že byly vytvořeny ozbrojené skupiny nebo že bylo zamýšleno jejich vytvoření, a že měly sloužiti k účelu povstání nebo vzbouření. Právem vytýká státní zastupitelství, že soud pomíjí mlčením a nehodnotí vůbec z dopisu nadepsaného »Komise pro vybudování organizace P. A. F.«, jehož obsah je v rozsudku citován, části, z nichž je patrné, že měly být organizovány po vojensku, měly být uniformovány, měly mít sanitní a cyklistické oddíly, že jejich členy měli být všichni organizovaní komunisté od 18 do 40 let, že měl být veden záznam o tom, kteří členové formací sloužili na vojně, jak dlouho, u jakého druhu zbraní, jaké mají vojenské vzdělání, jakou měli hodnost a zda absolvovali zvláštní kursy. To vše nutí k tomu, by bylo uvažováno, zda nebylo pomýšleno na ozbrojení těchto formací, jež měly nastoupiti na

místo dřívějších organizací uniformovaných pořadatelů, jež byly zakázány, když se množil jejich počet a počaly konati i cvičení po vojenském vzoru, to tím spíše, že jádrem oněch formací měli býti dřívější pořadatelé. Při tom bude vzít i v úvahu, že P. A. F. měly podle dopisu ústředního sekretariátu, citovaného v důvodech, za úkol mobilisovati masy proti válečnému nebezpečí, reakci a fašismu, a bude přihlédnouti i k cílům strany komunistické a k prostředkům, jimiž jich hledí dosíci. To vše bude uvážiti, i pokud jde o otázku, zda se obžalovaní účastnili na zřizování formací a v nich zůstali, věduce, že jejich účelem je pozdvižení nebo vzbouření, při čemž nebylo by bez významu, zda je pravdou, co jeden z pořadatelů (S.) sdělil svědku B-ýmu, že úkolem formací by bylo i zprotiviti se vládnímu komisaři a strážníkům, by jim překáželi ve výkonu veřejného rozkazu (§ 68 tr. zák.), takže by se dalo souditi, že členům organizačních komisí a vůdcům oddílů byl pravý účel formací znám. Poněvadž řízení bylo neúplné a rozsudek trpí, pokud jde o rozhodné skutečnosti, vadou čis. 5 § 281 tr. ř., není tu spolehlivého podkladu pro rozhodnutí o vině, a to i ohledně zločinu podle § 13 odst. 3 a 2 zák. na ochranu republiky i v tom směru, nešlo-li snad jen o pokus, ani pokud jde o přečin § 17 téhož zákona, neboť není v tomto bodě spolehlivě vyřešena otázka, zda nešlo o tajnou organizaci ve smyslu téhož ustanovení (sb. n. s. čis. 1647, 2626, 2780, 2958), a zda ji obžalovaní nezaložili nebo se k ní nepřipojili, znajíce její účel. Bylo proto rozhodnouti ve smyslu § 288 čis. 1 odst. 1 tr. ř., aniž třeba zabývati se dalšími vývody stížnosti.

Čís. 4180.

Skutková podstata zločinu podle § 15 čis. 3 zák. na ochr. rep. je splněna, působí-li pachatel na vůli a na cit jiných osob způsobem, jímž podle jeho úmyslu má býti v nich vyvoláno neb aspoň posíleno rozhodnutí k trestným činům tam uvedeným, třebaže časově a individuálně neurčitým.

Nerozhoduje, zda osoby, na něž bylo nebo mělo býti působeno, byly při projevu osobně přítomné, zda se dozvěděly o jeho obsahu, či se jen o něm dozvědět mohly jeho dalším rozšířením.

Při podněcování ke zločinu vojenskému stačí, bylo-li pachatelovou činností působeno na vůli a na cit osob, které samy vojenský zločin spáchat nemohou, ale mohou v budoucnosti působiti na takové osoby.

Odepření souhlasu sněmovny ke stíhání jejího člena jest úkonem pozitivním; nelze mluvit o odepření, nebyla-li žádost soudu za souhlas k trestnímu stíhání vůbec vyřízena před rozpuštěním dotyčné sněmovny (nebylo-li o žádosti sněmovnou jednáno).

Člen Národního shromáždění nepožívá imunity pro trestný čin spáchaný v době tohoto členství, byla-li dotyčná sněmovna rozpuštěna, aniž odepřela souhlas k trestnímu stíhání pro onen čin, a obžalovaný nebyl zvolen členem nového Národního shromáždění.